

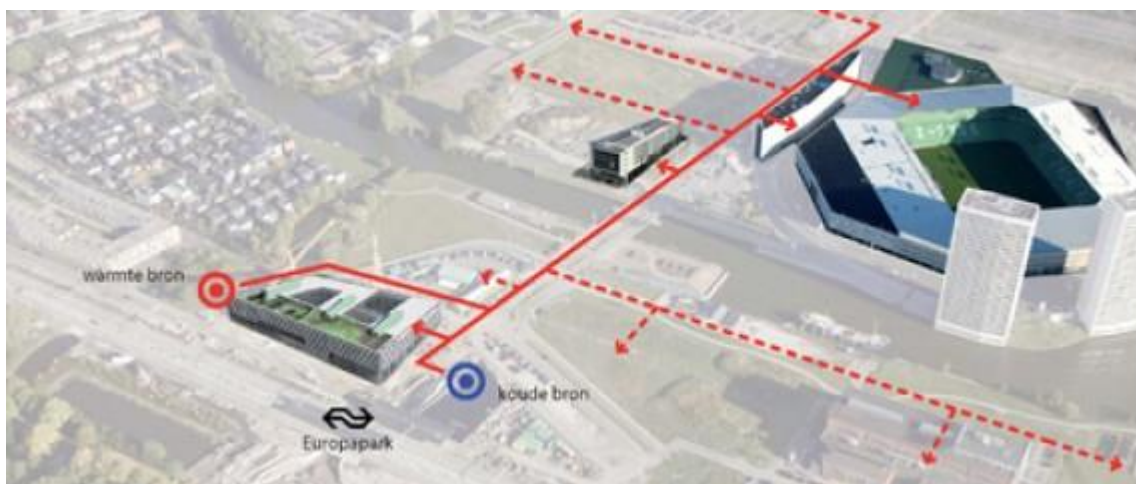

duurzaamplus.nl

zelfstandig, onafhankelijk en ter zake

Groningen geeft energie

Door Désirée Crommelin, 21/02/2014

wko-Europapark (illustratie: gemeente Groningen)

GRONINGEN GEEFT ENERGIE. DE STAD MET HAAR BEWONERS GAAT ZICHZELF DE KOMENDE JAREN ENERGIE GEVEN VIA EEN VIJF SPORENBELEID.

Het masterplan van deze lokale overheid *Groningen Energieneutraal 2035* spreekt over een CO₂-reductie van 37% door energiebesparing, 16% met windenergie, 11% met zonne-energie, 15% met warmte en 20% met biomassa. In 2025 moet Groningen 50% en in 2035 100% energieneutraal zijn.

Commissie-Meijer

In de discussie rondom de gaswinning heeft de provincie Groningen een rapport laten opstellen door de commissie- Meijer. Haar rapport *Vertrouwen in een duurzame toekomst* onderstreept naast correcte afhandeling van schade, het belang van een nieuw duurzaam perspectief voor de regio. Daarbij ziet de commissie energietransitie en vorming van een groene kringlooeconomie nadrukkelijk als een kans.

Energie oude stijl: de gasbel

Het is ons geen van allen ontgaan: de provincie Groningen is de afgelopen tijd veel in het nieuws vanwege de voortdurende aardbevingen, die grote schade aanrichten aan huizen, boerderijen, bedrijven en monumenten. Dit alles door het oppompen van gas waarmee Groningen energie geeft aan Nederland en andere Europese landen. Je zou de gasbel Groningen geeft energie 'oude stijl' kunnen noemen, want Groningen bouwt voortaan aan duurzame energievoorziening en een biobased economy. In het gesprek met wethouder Jan Seton van de Duurzaamheid en Milieu van de stad Groningen komt de gasbel nauwelijks ter sprake. Er is meer dan gas lijkt zijn boodschap te zijn, als hij

spreekt over plannen, projecten en potentie in Groningen en Ommeland. Daarin staat hij niet alleen, ook de Commissie Meijer, die de gevolgen onderzocht van gaswinning in deze regio, onderstreept het belang van een duurzaam perspectief voor de regio.

Cultuuromslag

“Duurzaamheid als onderwerp in de verkiezingsprogramma’s van de politieke partijen in Groningen lijkt wat weggezakt” merkt de wethouder van Duurzaamheid spijtig op. “Zeker als je het vergelijkt met de vorige verkiezingen. Ik vind dat moeilijk te rijmen met wat ik als wethouder zie in de stad. Duurzaamheid leeft juist onder de Stadjes, de burgers van Groningen, die steeds meer naar duurzame oplossingen vragen of die zelf verzinnen. Van die energie wil ik gebruik maken en ruimte geven aan initiatief in plaats van een zwaar programma van hogerhand van de grond te tillen.”

Inderdaad is dat een cultuuromslag in het gedrag en dus de rol van de gemeente Groningen, zo leert de recente geschiedenis. Jaren geleden zette de stad al vol overtuiging in op duurzaamheid, maar deed dat sterk sturend als niet dwingend. Dat riep groot verzet op. Het gevolg was dat het vorige College anderhalf jaar geleden viel over een tram dwars door de stad. Hoewel duurzaam, was die te duur en het traject fel omstreden.

“De houding van het huidige College is nu anders naar de burger en ondernemer” stelt Seton, die net als de andere wethouders ook Cultuurverandering (met een hoofdletter) in zijn portefeuille heeft. “We hebben het proces omgedraaid. Nu staat voor ons centraal: Hoe staan wij, als lokale overheid, in dat netwerk van burgers en ondernemers in de stad? Dat klinkt gemakkelijker dan het is, want invloed houden zit wel in de genen van de gemeente” bekennt de wethouder. En wat het programma duurzaamheid betreft, dat blijft daarmee wel onverkort overeind!”

Duurzaam vestigingsklimaat

In deze fase draait het in het gemeentelijke beleid met name om energiegebruik, dan wel het verminderen van de CO₂- uitstoot door energiebesparing en transitie naar duurzame energiebronnen zoals wind-, zonne-, biomassa en wko. Niet alleen bij de lokale overheid zelf, maar ook bij burgers en bedrijven, groot en klein.

De leidraad daarbij is, dat als je in de huidige recessie niets doet, niet vooruitkijkt en de noodzaak van verduurzaming van lokale economie niet onderkent, het moeilijk is bedrijvigheid vast te houden of aan te trekken. Dat wil dus zeggen in het hier en nu verduurzaming en innovatie stimuleren en faciliteren bij grote gevestigde bedrijven zoals de Suikerunie in Hoogkerk. “Dat is een belangrijke en inspirerende speler in de biobased economy hier. Er wordt daar uit de suikerbiet meer dan alleen suiker gewonnen en al geëxperimenteerd met bioplastics en grondstoffen voor medicijnen.” Maar Groningen wil ook die innovatieve bedrijfjes aan zich binden, die ontstaan aan de Hanze Hogeschool. “Dat zijn er jaarlijks tientallen, grotendeels op het gebied van duurzaamheid. Daar moeten we zuinig op zijn. Die kennis en pragmatische aanpak wil de gemeente door allerlei faciliteiten te bieden, vasthouden.”

EnTrance

Groningen en Ommeland heeft sterke troeven in handen als aantrekkelijk vestigingsklimaat voor duurzame energie-geliniëerde of biobased economische bedrijvigheid. “Kennisinstituten als de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) en de Hanze Hogeschool, maar ook landbouw en chemie, de Eemshaven en een grote kaartenbak bij de sociale dienst” somt Seton op.

Een reeds bestaande cluster van innovatieve kennis en kunde is de proeftuin EnTrance (Energy Transition Centre) op de Zernike Campus, een samenwerkingsverband van gemeente, RUG en de Hanze Hogeschool. Hier worden samen met bedrijven allerlei proefopstellingen voor duurzame energie gebouwd. Binnenkort komt daar een vestiging van het netwerk Energy Academy Europe (EAE), waaraan ook andere Nederlandse kennisinstituten zoals TNO, ECN, TU Delft, TU Eindhoven en Universiteit Twente deelnemen.

“Deze clustering wekt interesse in de academische wereld. Onze reputatie op het gebied van innovatieve energiefaciliteiten – van grids tot duurzame opwekking – trekt studenten van over de hele wereld.”

Noorden Duurzaam

De gemeente Groningen is lid van Noorden Duurzaam, de vereniging van bedrijven, instellingen en burgers, die duurzaamheid voorstaan. Men ontmoet elkaar bij tafels op verschillende gebieden. De gemeente is o.a. lid van de Verftafel, waar ondernemers en deskundigen mogelijkheden onderzoeken voor een duurzame verfproductie en -gebruik. “Er wordt aan zo’n tafel hard gewerkt en je betaalt voor het lidmaatschap ervan. Dus het is niet vrijblijvend. Een goede ideeënmachine, waarvan de resultaten soms verrassend zijn.”

[Noorden Duurzaam](#)

Meedenken

Met name op het gebied van energievoorziening denkt de gemeente graag mee, wil zij delen en besparen op energiekosten van haar bestaande en nieuwe panden. “We zijn al aan het onderzoeken of er zonnepanelen hier op het monumentale stadhuis aan de Grote Markt – wel onzichtbaar – en op het Cultuurcentrum de Oosterpoort kunnen worden geplaatst.”

Een ander voorbeeld is het delen in de warmte met de warmte-koude-opslag van het splinternieuwe gemeentekantoor bij station Europapark. De gemeente heeft daar al afspraken gemaakt met een dichtbijgelegen school en studentenflats om aangesloten te worden op dit wko-systeem. Ook bedrijven op het nieuwe bedrijventerrein Europark kunnen hierop aangesloten worden. De aansluiting met de Euroborg, het stadion van de FC Groningen onderzoeken we nog.

“Groningen betaalt bedrijven niet om zich hier te vestigen. Wel helpen we ze kosten te besparen door deze duurzame energievoorziening te bieden en hopen daarmee meer innovatieve en biobased economische bedrijvigheid aan te trekken. Door de nadruk te leggen op delen, verbinden en lokaal willen we hier een cluster van duurzame bedrijven laten ontstaan.”

Haagse weerstand Green Deal OZB

Op het gebied van Green Deals is Groningen enigszins teleurgesteld. De stad heeft verschillende pogingen gedaan ten behoeve van duurzame energiewinning. Zo wilde ze een Green Deal sluiten om de burger en ondernemer korting te geven op de onroerendezaakbelasting (OZB) voor zonnepanelen op het dak. Juist deze OZB is de enige gemeentelijke belasting, die stad zelf mag heffen! Echter landelijke regelingen hielden de korting tegen.

“Het antwoord op ons voorstel tot een Green Deal uit Den Haag was uiterst teleurstellend, toen men ons liet weten dat de regels het niet toelieten. Ja, dat wisten we wel. Juist daarom hadden we een Green Deals met het Rijk nodig om te experimenteren en iets als zo’n lichte versnelling in de verduurzaming van het dagelijks energiegebruik, mogelijk te maken!”

Energieakkoord

Ook de plannen om van Meerstad-Noord een energielandschap met zonnepanelen en windmolens te maken, liepen vast op regels. In dit geval die in het Energieakkoord. Meerstad is een braakliggend stuk land, dat bedoeld is voor een duurzame woonwijk. Echter door de crisis gaan die plannen voorlopig niet door. Dat kost de gemeente veel geld. Door nu op Meerstad-Noord energie te gaan winnen, wilde de stad dit verlies drukken. “Maar we liepen tegen de regels op. Als burger mag je energie terugleveren; als gemeente niet, alléén binnen een zogenaamde postcoderoos. Ja, dat is moeilijk bij dit braakliggende land in the middle of nowhere. Groningen wilde als pilot – en binnen een Green Deal – experimenteren met decentraal opwekken van energie door een gemeente. Dat is ons helaas nog niet gelukt.”

“We gaan soms harder dan het Rijk, want wij hebben haast.”

CDA

Seton, die van CDA-huize is, benadrukt dat hij als wethouder Duurzaamheid en Milieu namens het gehele Groningse College spreekt. Hij heeft geen enkele moeite om vanuit zijn CDA-achtergrond de portefeuille te beheren. “Duurzaamheid valt voor de CDA samen met rentmeesterschap, één van de kernwaarden van onze partij. Vanuit de overtuiging, dat we de aarde te leen hebben gekregen, nemen wij onze verantwoordelijkheid om de aarde zorgvuldig te beheren voor ons, onze kinderen en daaropvolgende generaties. En daar passen wat mij betreft, ontwikkelingen als energietransitie – van fossiele naar meer duurzame energiebronnen – ook kleine initiatieven als stadslandbouw of buurtmoestuinen in.”

De meeste van zijn collega’s in andere Nederlandse gemeenten zijn uit D66 of GroenLinks afkomstig. Een vreemde eend in de bijt? “Nee, ik hoef me echt niet anders voor te doen! Duurzaamheid is geen links thema meer. Ik vind wel dat rechtse partijen vanuit hun overtuiging meer duurzaamheid zouden moeten propageren, want ze kunnen om die economische en maatschappelijke noodzaak niet langer heen.”

©gemeente Groningen

gemeente.groningen.nl
[Groningen geeft energie](#)

Désirée Crommelin
© duurzaamplus.nl